Національний технічний університет України «КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ імені ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»	Емблема кафедри (за наявності)	Назва кафедри, що забезпечує викладання
Практичний курс перекладу. Частина 3. Суспільні науки 1 Робоча програма освітнього компонента (Силабус)		**Кафедра теорії, практики та перекладу німецької мови**

Реквізити освітнього компонента

Рівень вищої освіти	***Перший (бакалаврський)***
Галузь знань	*03 Гуманітарні науки*
Спеціальність	*035 Філологія*
Освітня програма	*Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька*
Статус освітнього компонента	*Обов'язковий*
Форма навчання	*Очна (денна)*
Рік підготовки, семестр	*4 курс, 7 семестр*
Обсяг освітнього компонента	*5 кредитів (150 годин):* *72 години – практичні заняття, 78 годин – СРС*
Семестровий контроль/ контрольні заходи	*Екзамен, МКР*
Розклад занять	*http://rozklad.kpi.ua*
Мова викладання	*Німецька / Українська*
Інформація про керівника курсу / викладачів	Канд. філол. наук, доц. кафедри теорії, практики та перекладу німецької мови Баклан Ірина Миколаївна https://ktppnm.kpi.ua/node/1412
Розміщення курсу	Дистанційний курс розміщено на платформі Сікорський: https://do.ipo.kpi.ua/course/view.php?id=3772

Програма освітнього компонента

1. Опис освітнього компонента, його мета, предмет вивчання та результати навчання

Силабус освітнього компонента «Практичний курс перекладу. Частина 3. Суспільні науки 1» складено відповідно до освітньої програми бакалаврів «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька» спеціальності 035 «Філологія».

Освітній компонент є частиною навчальної дисципліни «Практичний курс перекладу», **метою** якої є забезпечити розуміння студентами значення перекладу як важливого чинника в розвитку суспільства, вивчити види і типи перекладу, а також сфери їх застосування, сформувати базові навички виконання різних видів перекладу, засвоїти норми і принципи перекладу, ознайомити студентів з основними типами перекладацьких трансформацій і розвинути вміння їх застосовувати.

Метою вивчення освітнього компонента «Практичний курс перекладу. Частина 3. Суспільні науки 1» є формування у здобувачів здатностей:

– бути критичним і самокритичним (ЗК04);

- працювати в команді та автономно (ЗК08);
- застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК11);
- усвідомлювати структуру філологічної науки та її теоретичних основ (ФК01);
- використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні (ФК02);
- використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії німецької мови (ФК03);
- аналізувати діалектні та соціальні різновиди німецької мови, описувати соціолінгвальну ситуацію (ФК04);
- вільно, гнучко й ефективно використовувати німецьку та українську мови в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань в економічній і соціальній сферах (ФК06);
- збирати й аналізувати, систематизувати та інтерпретувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати та перекладати фахові тексти економічної та соціальної сфер (залежно від обраної спеціалізації) (ФК07);
- вільно оперувати спеціальною термінологією галузей економіки та соціології для розв'язання професійних завдань (ФК08);
- усвідомлювати засади і технології створення текстів різних жанрів і стилів українською та німецькою мовами (ФК09);
- здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів і жанрів (ФК10);
- здійснювати адекватний письмовий та усний переклад фахових текстів галузей економіки та соціології відповідно до чинних нормативних вимог (ФК13);
- реферувати й анотувати різножанрові фахові тексти галузей економіки та соціології українською та німецькою мовами (ФК14);
- здійснювати постперекладацьке саморедагування та контрольне редагування тексту перекладу (ФК15).

Предметом освітнього компонента є вивчення особливостей галузевого перекладу різножанрових суспільно-економічних текстів в межах німецько-української мовної пари, пошук шляхів подолання перекладацьких труднощів, а також розроблення і використання алгоритму перекладацької дії в рамках окремого перекладацького завдання.

Освітній компонент «Практичний курс перекладу. Частина 3. Суспільні науки 1» викладається в 7-му семестрі. Після його засвоєння здобувачі мають продемонструвати такі **програмні результати навчання**:

1. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати (ПРН02).

2. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності перекладача в галузі економіки та соціології (ПРН06).

3. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності під час перекладу суспільно-економічних текстів (ПРН10).

4. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових суспільно-економічних текстів різних жанрів і стилів українською та німецькою мовами (ПРН11).

5. Використовувати німецьку та українську мови в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у суспільно-економічній сфері (ПРН14).

6. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз суспільно-економічних текстів різних стилів і жанрів (ПРН15).

7. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції перекладу, уміти застосовувати їх у професійній діяльності (ПРН16).

8. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення та використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем перекладу суспільно-економічних текстів (ПРН17).

9. Мати навички управління комплексними діями або проєктами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі перекладу суспільно-економічних текстів і нести відповідальність за прийняття перекладацьких рішень у непередбачуваних умовах (ПРН18).

10. Дотримуватися морально-етичних та культурних норм, принципів академічної доброчесності та кодексу професійної етики, примножувати досягнення суспільства (ПРН20).

11. Здійснювати адекватний письмовий переклад і якісно редагувати фахові тексти галузі економіки відповідно до чинних нормативних вимог (ПРН21).

2. Пререквізити та постреквізити освітнього компонента (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Освітній компонент «Практичний курс перекладу. Частина 3. Суспільні науки 1» вивчається на 4-му курсі протягом 7-го семестру. За структурно-логічною схемою ОП він належить до циклу професійної підготовки здобувачів. Передумовою вивчення цього освітнього компонента є опанування таких освітніх компонентів, як: «Практичний курс перекладу. Частина 1. Технічні науки 1», «Практичний курс перекладу. Частина 2. Технічні науки 2», «Інформаційні технології в перекладі» та «Правознавство». Знання та навички, здобуті під час вивчення освітнього компонента «Практичний курс перекладу. Частина 3. Суспільні науки 1», стануть у пригоді під час опанування освітніх компонентів «Практичний курс перекладу. Частина 4. Суспільні науки 2», «Практичний курс перекладу. Курсова робота» та «Навчальна (перекладацька) практика».

3. Зміст освітнього компонента

Розділ 1. Основи перекладу фахових текстів

Тема 1.1. Перекладач і фахова комунікація

Тема 1.2. Перекладацьке завдання та моделі комунікації

Тема 1.3. Фахова мова в контексті перекладу

Розділ 2. Термінологічні аспекти перекладу фахових текстів

Тема 2.1. Термінологічна організація фахової мови

Тема 2.2. Зіставний аналіз термінології у перекладацькому аспекті

Тема 2.3. Когнітивні аспекти перекладу фахової термінології

Розділ 3. Словотвірні аспекти перекладу фахових текстів

Тема 3.1. Елементи категоризації та прийоми словотвору в перекладацькому аспекті

Тема 3.2. Семантичні труднощі перекладу фахової термінології

Розділ 4. Функціональний стиль у перекладі фахової термінології

Тема 4.1. Стилістичні особливості фахових текстів

Тема 4.2. Функція дієслів у перекладі фахової літератури

4. Навчальні матеріали та ресурси

Основні:

1. Гудманян А. Г., Баклан І. М. Практичний курс перекладу : підруч. для здобувачів ступеня бакалавра спец. «Філологія», спеціалізації «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька» / А. Г. Гудманян, І. М. Баклан ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2022. 180 с. Бібліогр. : с. 155–163. URL: https://ela.kpi.ua/handle/123456789/50366.

Додаткові:

2. Гудманян А. Г. Основи перекладознавства : навч. посіб. для студентів спеціальності «Переклад» / А. Г. Гудманян, А. В. Сітко, Г. Г. Єнчева. Вінниця : Нова Книга, 2020. 352 с.
3. Лисенко Г.Л., Баклан І.М., Чепурна З.В. Основи перекладу – міст між теорією і практикою (німецько-український напрям) : підручник. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2019. 204 с. URL: https://ela.kpi.ua/handle/123456789/29034.

Навчальний контент

5. Методика опанування освітнього компонента

Під час навчання застосовуються метакогнітивні, когнітивні та соціально-афективні стратегії, які реалізуються через:

– активні (зокрема, інтерактивні) методи навчання (дискусія, мозковий штурм, метод педагогічного моделювання, аудіо-візуальний метод пояснення тощо);

– евристичні методи (методи створення ідей, методи вирішення творчих завдань, методи активізації творчого мислення, репродуктивний метод). Евристичні бесіди можуть передбачати різні моделі запитань, які виникають під час зіставного аналізу тексту оригіналу й тексту перекладу, пов'язані із пошуком адекватного перекладацького рішення у разі виявлення перекладацьких огріхів і передбачають у відповіді здогадку, висновок тощо;

– метод частково-пошукового навчання, який передбачає осмислення навчального матеріалу та подальшу реалізацію самостійного пошуку, сприяючи розвитку когнітивної та творчої активності здобувачів;

– урізноманітнення форм навчання: робота в парах, робота в групах, самостійна робота тощо.

– поєднання когнітивно-теоретичного підходу класичного викладання перекладу з методом кооперативного перекладу (Methode des kooperativen Übersetzens) в межах конструктивістської теорії пізнання, зорієнтованої на суб'єктивність сприйняття дійсності, активну роль студента, самостійне та індивідуальне формування бази знань, кооперацію та соціальну взаємодію для ефективного здобування знань.

Усі методи і форми навчання мають на меті стимулювати пізнавальну діяльність здобувачів, їхню активність на заняттях, самостійність, креативність, медійну компетентність та здатність до роботи у групі (Teamarbeit), що є визначальними факторами мотивації здобувачів ВО до вивчення освітнього компонента «Практичний курс перекладу. Частина 3. Суспільні науки 1».

Для ефективної комунікації з метою розуміння структури та змісту освітнього компонента, а також з метою засвоєння матеріалу використовуються такі інструменти комунікації, як електронна пошта, WhatsApp та Viber, Zoom, Електронний кампус, за допомогою яких:

- спрощується розміщення та обмін навчальними матеріалами;

- здійснюється надання зворотного зв'язку зі здобувачами щодо навчальних завдань та змісту освітнього компонента;

- оцінюються виконані здобувачами завдання;

- ведеться облік графіка виконання здобувачами завдань та їхнього оцінювання.

Освітній компонент «Практичний курс перекладу. Частина 3. Суспільні науки 1»

№ заняття	Зміст навчальної роботи	Практичні заняття	Рекомендований час СРС
1	**Практичне заняття 1** **Розділ 1. Основи перекладу фахових текстів** **Тема 1.1. Перекладач і фахова комунікація** 1. Ознайомтеся з темою практичного заняття [1, с. 10–13]. 2. Дайте відповіді на запитання для самоконтролю [1, с. 13–14]. 3. Проаналізуйте та вивчіть лексику тематичного поля «Ринкова економіка» [1, с. 14]. 4. Зверніть увагу на різницю між поняттями «Bedarf» і «Bedürfnisse», «Handlung» і «Handeln» в економічній	2	-

	терміносистемі в перекладацькому аспекті. Перекладіть українською мовою приклади 1–4 [1, с. 15].		
2	**Практичне заняття 2** **Розділ 1. Основи перекладу фахових текстів** **Тема 1.1. Перекладач і фахова комунікація** 1. Перекладіть словосполучення українською мовою [1, с. 16]. 2. Перекладіть речення українською мовою, використовуючи запропоновані відповідники дієслів [1, с. 16]. 3. Знайдіть відповідники до прикметників і прислівників [1, с. 17]. Завдання на СРС: 4. Перекладіть речення українською мовою. Зверніть увагу на відтворення усталених конструкцій і виразів [1, с. 17].	2	1,3
3	**Практичне заняття 3** **Розділ 1. Основи перекладу фахових текстів** **1.1. Перекладач і фахова комунікація** 1. Перекладіть текст українською мовою. Зверніть увагу на відтворення пасивного стану та інфінітивної конструкції um … zu [1, с. 19]. 2. Прочитайте німецькі роз'яснення основних економічних термінів із фахового глосарія) (Тексти 1–5) і знайдіть їхні українські відповідники [1, с. 19]. 3. Перекладіть речення німецькою мовою [1, с. 22]. Завдання на СРС: 4. Перекладіть текст українською мовою. Зверніть увагу на відтворення інфінітивних речень і підрядних додаткових речень, виділених у тексті напівжирним курсивом [1, с. 23].	2	1,3
4	**Практичне заняття 4** **Розділ 1. Основи перекладу фахових текстів** **1.1. Перекладач і фахова комунікація** 1. Перекладіть речення німецькою мовою, використовуючи лексику із попереднього тексту [1, с. 25]. 2. Оберіть правильний український відповідник [1, с. 25]. 3. Перекладіть речення українською мовою [1, с. 26]. Завдання на СРС: 4. Перекладіть речення німецькою мовою [1, с. 27].	2	1,3
5	**Практичне заняття 5** **Розділ 1. Основи перекладу фахових текстів** **Тема 1.2. Перекладацьке завдання та моделі комунікації** 1. Ознайомтеся з темою практичного заняття [1, с. 27–33]. 2. Дайте відповіді на запитання для самоконтролю [1, с. 33]. Завдання на СРС: 3. Проведіть зіставний аналіз ТО й ТП та визначте перекладацький прийом або техніку, що застосовано у виділених фрагментах. Узагальнену класифікацію	2	1,3

	прийомів і технік перекладу див. табл. А.1 (Додаток А) [1, с. 34–39].		
6	**Практичне заняття 6** **Розділ 1. Основи перекладу фахових текстів** **Тема 1.2. Перекладацьке завдання та моделі комунікації** 1. Виконайте редагування тексту перекладу у виділених напівжирним курсивом фрагментах [1, с. 40]. 2. Ознайомтеся із роботою німецьких установ, задіяних в економіці, та знайдіть за посиланнями німецькі відповідники до цих назв. Проаналізуйте особливості перекладу власних назв установ та їх абревіації [1, с. 41]. Завдання на СРС: 3. Виконайте реферативний переклад текстів 1–3 українською мовою, використовуючи наведені нижче шаблони [1, с. 41].	2	1,3
7	**Практичне заняття 7** **Розділ 1. Основи перекладу фахових текстів** **Тема 1.2. Перекладацьке завдання та моделі комунікації** 1. Виконайте повний письмовий переклад тексту українською мовою. Зверніть увагу на переклад виділених напівжирним курсивом фрагментів. Які труднощі виникають під час їх перекладу? [1, с. 43] 2. Виконайте реферативний переклад текстів 1–3 українською мовою, використовуючи наведені нижче шаблони [1, с. 44]. Завдання на СРС: 3. Виконайте повний письмовий переклад тексту українською мовою. Зверніть увагу на переклад виділених напівжирним курсивом фрагментів. Які труднощі виникають під час їх перекладу? [1, с. 45]	2	1,3
8	**Практичне заняття 8** **Розділ 1. Основи перекладу фахових текстів** **Тема 1.3. Фахова мова в контексті перекладу** 1. Ознайомтеся з темою практичного заняття [1, с. 45–48]. 2. Дайте відповіді на запитання для самоконтролю [1, с. 48]. 3. Проаналізуйте та вивчіть лексику тематичного поля «Дохід і споживання» [1, с. 48]. Завдання на СРС: 4. Прочитайте текст і знайдіть українські відповідники до понять «Unternehmen», «Betrieb» і «Firma» [1, с. 49].	2	1,3
9	**Практичне заняття 9** **Розділ 1. Основи перекладу фахових текстів** **Тема 1.3. Фахова мова в контексті перекладу** 1. Перекладіть словосполучення українською мовою [1, с. 50].	2	1,3

	2. Перекладіть речення українською мовою, використовуючи запропоновані відповідники дієслів [1, с. 50]. 3. Знайдіть відповідники до прикметників і прислівників [1, с. 51]. 4. Перекладіть текст українською мовою. Зверніть увагу на фахову лексику та усталені конструкції [1, с. 51]. Завдання на СРС: 5. Перекладіть українською мовою вирази з метафоричним забарвленням. Визначте, з яких фахових мов та в якому значенні вони перейшли до загальновживаної мови [1, с. 52]. 6. Перекладіть вислови українською мовою [1, с. 52].		
10	**Практичне заняття 10** **Розділ 1. Основи перекладу фахових текстів** **Тема 1.3. Фахова мова в контексті перекладу** 1. Проаналізуйте та вивчіть лексику тематичного поля «Товари» [1, с. 53]. 2. Перекладіть текст українською мовою [1, с. 53]. 3. Проведіть зіставний аналіз ТО й ТП та виконайте корегування виділених напівжирним курсивом фрагментів у тексті перекладу [1, с. 54]. Завдання на СРС: 4. Знайдіть українські відповідники до фахової лексики [1, с. 55].	2	1,3
11	**Практичне заняття 11** **Розділ 2. Термінологічні аспекти перекладу фахових текстів** **Тема 2.1. Термінологічна організація фахової мови** 1. Ознайомтеся з темою практичного заняття [1, с. 57–61]. 2. Дайте відповіді на запитання для самоконтролю [1, с. 61]. 3. Проаналізуйте та вивчіть фахову лексику тематичного поля «Економічний профіль країни» [1, с. 61]. Завдання на СРС: 4. Зверніть увагу на особливості відтворення прийменників українською мовою [1, с. 62].	2	1,3
12	**Практичне заняття 12** **Розділ 2. Термінологічні аспекти перекладу фахових текстів** **Тема 2.1. Термінологічна організація фахової мови** 1. Перекладіть речення українською мовою [1, с. 63]. 2. Розшифруйте абревіатури світових фінансових інститутів та знайдіть їхні українські відповідники [1, с. 63]. 3. Проаналізуйте та вивчіть фахову лексику тематичного поля «Валови́й внутрішній продукт» [1, с. 64].	2	1,3

	4. Перекладіть текст українською мовою [1, с. 64]. Завдання на СРС: 5. Перекладіть речення німецькою мовою [1, с. 64].		
13	**Практичне заняття 13** **Розділ 2. Термінологічні аспекти перекладу фахових текстів** **Тема 2.2. Зіставний аналіз термінології у перекладацькому аспекті** 1. Ознайомтеся з темою практичного заняття [1, с. 65–69]. 2. Дайте відповіді на запитання для самоконтролю [1, с. 69]. 3. Гармонізуйте терміни за зразком [1, с. 70]. Завдання на СРС: 4. Виконайте зіставний аналіз ТО й ТП жанру «Інформаційна брошура». Зверніть увагу на особливості перекладу виділених фрагментів. Які прийоми перекладу було застосовано? Узагальнену класифікацію прийомів і технік перекладу див. табл. А.1 (Додаток А) [1, с. 71].	2	1,3
14	**Практичне заняття 14** **Розділ 2. Термінологічні аспекти перекладу фахових текстів** **Тема 2.2. Зіставний аналіз термінології у перекладацькому аспекті** 1. Перекладіть українською мовою фрагменти інформаційної брошури [1, с. 74]. 2. Проаналізуйте семантичні ознаки німецьких термінів та визначте вид еквівалентності їхніх українських відповідників (повна – еквівалент, часткова – аналог чи нульова – безеквівалентна лексика) [1, с. 76]. Завдання на СРС: 3. Визначте терміноелементи таких складників [1, с. 76].	2	1,3
15	**Практичне заняття 15** **Розділ 2. Термінологічні аспекти перекладу фахових текстів** **Тема 2.3. Когнітивні аспекти перекладу фахової термінології** 1. Ознайомтеся з темою практичного заняття [1, с. 78–79]. 2. Дайте відповіді на запитання для самоконтролю [1, с. 79]. Завдання на СРС: 3. Ознайомтеся з лексикою іншомовного походження [1, с. 80].	2	1,3
16	**Практичне заняття 16** **Розділ 2. Термінологічні аспекти перекладу фахових текстів**	2	1,3

	Тема 2.3. Когнітивні аспекти перекладу фахової термінології 1. Проведіть зіставний аналіз ТО) й ТП) та визначте вид перекладацьких прийомів, застосованих у виділених фрагментах (лексичні, граматичні чи семантичні прийоми). Узагальнену класифікацію прийомів і технік перекладу див. табл. А.1 (Додаток А) [1, с. 81]. 2. Перекладіть вирази українською мовою [1, с. 84]. Завдання на СРС: 3. Вивчіть фахову лексику. Зверніть увагу на основні когнітивні аспекти перекладу фахової лексики (полісемія, вузькогалузеві понятійні слова, мовна метафоризація, слова із конотативним навантаженням, «фальшиві друзі» перекладача) [1, с. 85].		
17	**Практичне заняття 17** **Розділ 2. Термінологічні аспекти перекладу фахових текстів** **Тема 2.3. Когнітивні аспекти перекладу фахової термінології** 1. Перекладіть речення українською мовою [1, с. 86]. 2. Ознайомтеся із тлумаченням економічних термінів [1, с. 87]. Завдання на СРС: 3. Перекладіть німецькою мовою [1, с. 87].	2	1,3
18	**Практичне заняття 18** **Розділ 3. Словотвірні аспекти перекладу фахових текстів** **Тема 3.1. Елементи категоризації та прийоми словотвору в перекладацькому аспекті** 1. Ознайомтеся з темою практичного заняття [1, с. 88–95]. 2. Дайте відповіді на запитання для самоконтролю [1, с. 95]. 3. Вивчіть фахову лексику до тексту 1 «Кіоск – усе під одним дахом» [1, с. 96]. 4. Знайдіть українські відповідники до полісемантизмів [1, с. 96]. Завдання на СРС: 5. Перекладіть українською мовою композити [1, с. 97].	2	1,3
19	**Практичне заняття 19** **Розділ 3. Словотвірні аспекти перекладу фахових текстів** **Тема 3.1. Елементи категоризації та прийоми словотвору в перекладацькому аспекті** 1. Прочитайте та перекладіть українською мовою текст «Кіоск – усе під одним дахом» [1, с. 97]. Завдання на СРС: 2. Перекладіть німецькою мовою [1, с. 98].	2	1,3
20	**Практичне заняття 20** **Розділ 3. Словотвірні аспекти перекладу фахових текстів**	2	1,3

	Тема 3.1. Елементи категоризації та прийоми словотвору в перекладацькому аспекті 1. Вивчіть фахову лексику до тексту 2 «Оптóвий торговець» [1, с. 99]. 2. Визначте всі словникові відповідники до іменника Leistung в українській мові [1, с. 99]. 3. Прочитайте та перекладіть українською мовою Текст 2 «Оптóвий торговець» [1, с. 100]. Завдання на СРС: 4. Перекладіть німецькою мовою речення до тексту 2 «Оптóвий торговець» [1, с. 100].		
21	**Практичне заняття 21** **Розділ 3. Словотвірні аспекти перекладу фахових текстів** **Тема 3.1. Елементи категоризації та прийоми словотвору в перекладацькому аспекті** 1. Вивчіть фахову лексику до тексту 3 «Ремесло – шлях до власного бізнесу» [1, с. 100]. Завдання на СРС: 2. Прочитайте і перекладіть українською мовою текст 3 «Ремесло – шлях до власного бізнесу» [1, с. 102].	2	1,3
22	**Практичне заняття 22** **Розділ 3. Словотвірні аспекти перекладу фахових текстів** **Тема 3.1. Елементи категоризації та прийоми словотвору в перекладацькому аспекті** 1. Ознайомтеся з основними поняттями до тексту 4 «Фінансування у зовнішній торгівлі» [1, с. 103]. Завдання на СРС: 2. Прочитайте та перекладіть текст 4 «Фінансування у зовнішній торгівлі» [1, с. 104].	2	1,3
23	**Практичне заняття 23** **Розділ 3. Словотвірні аспекти перекладу фахових текстів** **Тема 3.1. Елементи категоризації та прийоми словотвору в перекладацькому аспекті** 1. Вивчіть фахову лексику до тексту 5 «Комбіноване перевезення товарів» [1, с. 105]. 2. Прочитайте та перекладіть текст 5 «Комбіноване перевезення товарів» [1, с. 106]. Завдання на СРС: 3. Перекладіть речення німецькою мовою [1, с. 108].	2	1,3
24	**Практичне заняття 24** **Розділ 3. Словотвірні аспекти перекладу фахових текстів** **Тема 3.2. Семантичні труднощі перекладу фахової термінології** 1. Ознайомтеся з темою практичного заняття [1, с. 108–110]. 2. Дайте відповіді на запитання для самоконтролю [1, с. 111].	2	1,3

	Завдання на СРС: 3. Проведіть зіставний аналіз ТО й ТП інформаційного листка фонду Ганса Зайделя. Зверніть увагу на виділені у тексті напівжирним курсивом фрагменти. Виконайте корегування підкреслених фрагментів тексту [1, с. 111].		
25	**Практичне заняття 25** **Розділ 3. Словотвірні аспекти перекладу фахових текстів** **Тема 3.2. Семантичні труднощі перекладу фахової термінології** 1. Вивчіть фахову лексику галузі фондових ринків [1, с. 114]. 2. Прочитайте та перекладіть українською мовою повідомлення з фондового ринку [1, с. 114]. Завдання на СРС: 3. Проведіть зіставний аналіз ТО й ТП інформаційного листка. Зверніть увагу на виділені напівжирним курсивом фрагменти. Виконайте корегування підкреслених фрагментів [1, с. 115].	2	1,3
26	**Практичне заняття 26** **Розділ 3. Словотвірні аспекти перекладу фахових текстів** **Тема 3.2. Семантичні труднощі перекладу фахової термінології** 1. Вивчіть фахову лексику галузі фондових ринків [1, с. 117]. Завдання на СРС: 2. Прочитайте та перекладіть українською мовою повідомлення з фондового ринку. Зверніть увагу на використання фахової лексики [1, с. 119].	2	1,3
27	**Практичне заняття 27** **Розділ 4. Функціональний стиль у перекладі фахової термінології** **Тема 4.1. Стилістичні особливості фахових текстів** 1. Ознайомтеся з темою практичного заняття [1, с. 121–126]. 2. Дайте відповіді на запитання для самоконтролю [1, с. 127]. 3. Перекладіть українською мовою словосполучення із прикметниками у ролі (поширених) означень [1, с. 127]. Завдання на СРС: 4. Перекладіть українською мовою прикметникові композити із суфіксами -bar, -lich, -ig, -haft та -los [1, с. 128].	2	1,3
28	**Практичне заняття 28** **Розділ 4. Функціональний стиль у перекладі фахової термінології** **Тема 4.1. Стилістичні особливості фахових текстів**	2	1,3

	1. Виконайте корегування виділених фрагментів тексту перекладу біографії «Hanns Seidel» [1, с. 128]. Завдання на СРС: 2. Вивчіть фахову лексику до теми «Податок на додану вартість у податковій системі» [1, с. 131].		
29	**Практичне заняття 29** **Розділ 4. Функціональний стиль у перекладі фахової термінології** **Тема 4.1. Стилістичні особливості фахових текстів** 1. Перекладіть текст українською мовою. Зверніть увагу на переклад поширених означень, які підкреслені у тексті [1, с. 133]. Завдання на СРС: 2. Виконайте зіставний аналіз ТО й ТП. Визначте перекладацькі прийоми, застосовані у виділених фрагментах тексту українською мовою. Узагальнену класифікацію прийомів і технік перекладу див. табл. А.1 (Додаток А) [1, с. 134].	2	1,3
30	**Практичне заняття 30** **Розділ 4. Функціональний стиль у перекладі фахової термінології** **Тема 4.1. Стилістичні особливості фахових текстів** 1. Вивчіть фахову лексику до уривку з науково популярної статті «Fremdsprachenlernen in der Zukunft: Alles digital?» [1, с. 138]. 2. Перекладіть українською мовою уривок із науково популярної статті «Fremdsprachenlernen in der Zukunft: Alles digital?» [1, с. 139]. Завдання на СРС: 3. Визначте у ТО засоби анонімізації висловлювань у підкреслених фрагментах і проаналізуйте особливості їх відтворення у ТП [1, с. 140].	2	1,3
31	**Практичне заняття 31** **Розділ 4. Функціональний стиль у перекладі фахової термінології** **Тема 4.2. Функція дієслів у перекладі фахової літератури** 1. Ознайомтеся з темою практичного заняття [1, с. 142–144]. 2. Дайте відповіді на запитання для самоконтролю [1, с. 144]. 3. Перекладіть українською мовою словосполучення [1, с. 145]. Завдання на СРС: 4. Перекладіть українською мовою дієслова [1, с. 145]. 5. Перекладіть українською мовою перформативні дієслова [1, с. 145].	2	1,3

32	**Практичне заняття 32** **Розділ 4. Функціональний стиль у перекладі фахової термінології** **Тема 4.2. Функція дієслів у перекладі фахової літератури** 1. Проведіть зіставний аналіз ТО й ТП. Визначте особливості відтворення дієслів у тексті перекладу [1, с. 146]. Завдання на СРС: 2. Проаналізуйте особливості відтворення слів автора в тексті перекладу [1, с. 148].	2	1,3
33	**Практичне заняття 33** **Розділ 4. Функціональний стиль у перекладі фахової термінології** **Тема 4.2. Функція дієслів у перекладі фахової літератури** 1. Вивчіть лексику до тексту «Zeitempfinden: Warum die Zeit nicht immer gleich schnell vergeht» [1, с. 149]. Завдання на СРС: 2. Перекладіть українською мовою текст «Zeitempfinden: Warum die Zeit nicht immer gleich schnell vergeht». Зверніть увагу на відтворення слів автора [1, с. 149].	2	1,3
34	**Практичне заняття 34** **Розділ 4. Функціональний стиль у перекладі фахової термінології** **Тема 4.2. Функція дієслів у перекладі фахової літератури** 1. Перекладіть німецькою мовою [1, с. 151]. 2. Визначте клас мовленнєвих актів за класифікацією Дж. Р. Серля у виділених фрагментах [1, с. 152]. Завдання на СРС: 3. Проаналізуйте особливості перекладу перформативних дієслів [1, с. 154].	2	1,3
35	**Практичне заняття 35** Узагальнення пройденого матеріалу.	2	1,3
36	**Практичне заняття 36** **Модульна контрольна робота**	2	4
Загальна кількість		**72**	**78 (враховуючи 30 годин на підготовку до екзамену)**

6. Самостійна робота студента

Освітній компонент передбачає такі види самостійної роботи, як: підготовка до практичних занять, підготовка до МКР та екзамену. Час, відведений на кожен з цих видів самостійної роботи, вказаний у п. 5.

Політика та контроль

7. Політика освітнього компонента

Відвідування занять

Система оцінювання орієнтована на отримання балів за роботу на практичних заняттях, тому невідвідування занять суттєво знижує рейтинг здобувача.

Кожен здобувач має право відпрацювати пропущені з поважної причини заняття за наявності документального підтвердження (лікарняний, документи про участь у програмах академічної мобільності тощо) за рахунок самостійної роботи. Здобувач, який не з'явився на модульну контрольну роботу через поважні причини, повинен особисто (або через іншу особу) не пізніше наступного дня після контрольного заходу повідомити про це і протягом тижня надати відповідні пояснення та підтверджуючі документи. У цьому разі йому надається можливість в індивідуальному порядку написати МКР.

Детальну інформацію про поточний, календарний та семестровий контроль результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського можна знайти за покликанням: https://osvita.kpi.ua/node/32.

Академічна доброчесність

Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (https://kpi.ua/code), а також у Положенні про систему запобігання академічному плагіату в КПІ ім. Ігоря Сікорського (https://osvita.kpi.ua/node/47).

Процедура оскарження результатів контрольних заходів

Здобувачі мають можливість порушити будь-яке питання, яке стосується процедури контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто згідно із наперед визначеними процедурами.

Здобувачі мають право оскаржити результати контрольних заходів, але обов'язково із наведенням аргументованого пояснення, з яким критерієм оцінювання вони не погоджуються. З положенням про апеляції в КПІ ім. Ігоря Сікорського можна ознайомитися за покликанням: https://osvita.kpi.ua/node/182.

Інклюзивне навчання

Освітній компонент «Практичний курс перекладу. Частина 3. Суспільні науки 1» може викладатися для більшості здобувачів з особливими освітніми потребами.

Неформальна/інформальна освіта

Відповідно до Положення про визнання в КПІ ім. Ігоря Сікорського результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті здобувачі ВО мають можливість зарахувати результати свого навчання в інших формах освіти (наприклад, сертифікати про проходження дистанційних чи онлайн-курсів за відповідною тематикою). Детальніше: https://osvita.kpi.ua/node/179.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (РСО)

Рейтинг здобувача(-ки) з освітнього компонента складається з балів, що він/вона отримує за:

№ з/п	Контрольний захід	%	Ваговий бал	Кіл-ть	Всього
1.	Робота на практичних заняттях, якість виконання домашнього завдання	52,5%	1,5	35	52,5
2.	Модульна контрольна робота	7,5%	7,5	1	7,5
3.	Екзамен	40%	40	1	40
	Всього				**100**

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ

Критерії нарахування балів:

1. Робота на практичних заняттях

– 1,5 бала (відмінно): безпомилкове виконання всіх завдань із різних видів мовленнєвої та перекладацької діяльності відповідно до таких критеріїв, як: змістовність, когерентність, лексична адекватність, граматична коректність, що передбачає обґрунтованість відображення комунікативних намірів і форм їх реалізації з повним розкриттям теми і використанням лексики, відповідно до комунікативного наміру та правильність вживання різноманітних граматичних структур визначеного рівня володіння мовою згідно вимог навчальної програми курсу.

– 1,3 бала (добре): неповна мовна компетенція в межах будь-якого одного (повністю) або двох (частково) з визначених критеріїв оцінювання рецептивних та продуктивних вмінь під час виконання завдань із різних видів мовленнєвої та перекладацької діяльності.

– 1 бал (задовільно): недостатня мовна компетенція в межах двох або трьох (частково) з визначених критеріїв оцінювання рецептивних та продуктивних вмінь під час виконання завдань із різних видів мовленнєвої та перекладацької діяльності.

– 0 балів (незадовільно): недостатня мовна компетенція в межах трьох (повністю) або чотирьох (частково) з визначених критеріїв оцінювання рецептивних і продуктивних вмінь під час виконання завдань із різних видів мовленнєвої та перекладацької діяльності.

2. Модульна контрольна робота

Модульна контрольна робота складається із завдань такого змісту:

1. Перекладіть речення українською мовою (5 речень).

2. Перекладіть речення німецькою мовою (5 речень).

3. Визначте перекладацький прийом, застосований у виділеному напівжирним курсивом тексті перекладу українською мовою (5 фрагментів).

Ваговий бал у перших двох завданнях складає 0,5 бала.

Оцінювання МКР відбувається за такою шкалою:

Відмінно – 7–7,5 бала

Добре – 5,5–6,5 бала

Задовільно – 4,5–5 балів

Незадовільно – 0 балів

КАЛЕНДАРНИЙ КОНТРОЛЬ

№ календарного контролю	Термін календарного контролю	Умови отримання календарного контролю
Перший календарний контроль	8-ий тиждень	Поточний рейтинг **не менше 10,5 бала** (50% від максимально можливого поточного рейтингу)
Другий календарний контроль	15-ий тиждень	Поточний рейтинг **не менше 21 бала** (50% від максимально можливого поточного рейтингу)

СЕМЕСТРОВА АТЕСТАЦІЯ ЗДОБУВАЧІВ

Для отримання позитивної оцінки з модульної контрольної роботи потрібно набрати щонайменше 4,5 бала.

Умова допуску до екзамену		Критерій
1	Стартовий рейтинг	Не менше 36 балів

Екзаменаційний білет складається із чотирьох завдань, які передбачають перевірку фахової та галузевої компетенцій перекладача.

Завдання мають такий зміст:

1) Перекладіть речення українською мовою (5 речень).

2) Перекладіть речення німецькою мовою (5 речень).

3) Визначте перекладацький прийом, обравши правильний варіант (10 пунктів).

4) Відредагуйте виділений текст перекладу, обравши правильний варіант (10 пунктів).

Виконання першого і другого завдань максимально оцінюється по 10 балів (разом за перше і друге завдання 20 балів), виходячи з критеріїв грамотності, точності та адекватності перекладу, які оцінюються по 2 бали кожне речення.

«відмінно» – 2 бали: переклад речення здійснений на високому рівні із дотриманням усіх формальних і функціональних ознак перекладу. Здобувач демонструє здатність вирішувати лексичні, граматичні, семантичні, стилістичні та прагматичні труднощі перекладу фахових текстів і дотримується основних критеріїв щодо якості перекладу, а саме: когерентності та адекватності.

«добре» – 1,5 бала: переклад речення здійснений на належному рівні із дотриманням більшості формальних і функціональних ознак перекладу. Здобувач демонструє здатність вирішувати лексичні, граматичні, семантичні, стилістичні та прагматичні труднощі перекладу фахових текстів і дотримується основних критеріїв щодо якості перекладу, а саме: когерентності та адекватності. Під час виконання завдання здобувач припускається декількох огріхів, які не впливають на смислове оформлення тексту перекладу.

«задовільно» – 1 бал: переклад речення здійснений на задовільному рівні із дотриманням основних формальних і функціональних ознак перекладу. Здобувач демонструє спробу вирішити лексичні, граматичні, семантичні, стилістичні та прагматичні труднощі перекладу фахових текстів і дотримується деяких критеріїв щодо якості перекладу, демонструючи неповну мовну, фахову і перекладацьку компетенції. Якість виконання перекладу має суттєві зауваження, проте основний зміст вихідного речення відтворений на достатньому рівні.

«незадовільно» – 0 балів: переклад речення здійснений на незадовільному рівні без дотримання основних формальних та функціональних ознак перекладу. Здобувач не може вирішити лексичні, граматичні, семантичні, стилістичні та прагматичні труднощі перекладу фахових текстів і не дотримується критеріїв щодо якості перекладу, демонструючи неповну мовну, фахову і перекладацьку компетенції. Якість виконання перекладу має чимало зауважень, основний зміст вихідного речення відтворений на недостатньому рівні.

Ваговий бал у третьому і четвертому завданнях складає 1 бал. Правильно визначений перекладацький прийом або правильно обраний варіант перекладу оцінюється в 1 бал. Неправильно визначений перекладацький прийом або обраний неправильний варіант перекладу оцінюється в 0 балів.

Таблиця переведення рейтингових балів до оцінок за університетською шкалою

Бали	Оцінка за університетською шкалою
100 … 95	Відмінно
94 … 85	Дуже добре
84 … 75	Добре
74 …65	Задовільно
64 … 60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Менше 36	Не допущено

Робочу програму освітнього компонента (силабус):

Розробила
Доцентка кафедри теорії, практики та перекладу німецької мови, канд. філол. наук Баклан Ірина Миколаївна

Ухвалено

кафедрою теорії, практики та перекладу німецької мови ФЛ (протокол № 11 від 11.06.2024 р.)

Погоджено

Методичною комісією ФЛ (протокол № 12 від 26.06.2024 р.)